TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Dòng vốn tăng tốc, Việt Nam đứng trước cơ hội nâng chất lượng đầu tư

06:05 18/08/2026

Thu hút vốn đầu tư nước ngoài trong 7 tháng đầu năm 2026 tiếp tục duy trì đà tăng trưởng mạnh, không chỉ ở quy mô vốn mà còn ở cơ cấu ngành và sự xuất hiện của nhiều dự án công nghệ, năng lượng quy mô lớn. Trong bối cảnh cạnh tranh thu hút FDI ngày càng gay gắt, kết quả này mở ra cơ hội để Việt Nam chuyển từ thu hút vốn đơn thuần sang lựa chọn những dòng vốn tạo giá trị gia tăng cao hơn.

Không chỉ tăng vốn, cơ cấu FDI đang có chuyển động mới

Theo Cục Đầu tư nước ngoài (Bộ Tài chính), 7 tháng đầu năm 2026, tổng vốn FDI đăng ký mới, điều chỉnh và góp vốn, mua cổ phần đạt hơn 38,05 tỷ USD, tăng 58% so với cùng kỳ. Vốn FDI thực hiện ước đạt 15,2 tỷ USD, tăng 11,8%.

Đáng chú ý hơn tốc độ tăng vốn là sự thay đổi trong cơ cấu các dự án mới. Công nghiệp chế biến, chế tạo vẫn giữ vị trí dẫn đầu với hơn 18,68 tỷ USD, chiếm 49,1% tổng vốn đăng ký. Tuy nhiên, dòng vốn đang mở rộng rõ hơn sang năng lượng, công nghệ thông tin và hoạt động khoa học, công nghệ.

Sản xuất, phân phối điện, khí, nước và điều hòa đứng thứ ba với 3,28 tỷ USD, tăng gần 10 lần so với cùng kỳ. Lĩnh vực thông tin và truyền thông đạt 3,18 tỷ USD, tăng hơn 80 lần, trong khi hoạt động chuyên môn, khoa học và công nghệ đạt khoảng 2,9 tỷ USD, tăng 138,7%.

Dòng vốn FDI vào Việt Nam 7 tháng đầu năm 2026 tăng mạnh, đồng thời xuất hiện thêm nhiều dự án quy mô lớn trong các lĩnh vực công nghệ cao, năng lượng và hạ tầng, cho thấy chất lượng dòng vốn đang có xu hướng cải thiện.

Những con số này cho thấy FDI đang có thêm những động lực mới ngoài mô hình sản xuất truyền thống. Đặc biệt, sự xuất hiện của các dự án liên quan đến bán dẫn, công nghệ cao và hạ tầng số cho thấy Việt Nam đang từng bước tham gia sâu hơn vào các chuỗi giá trị có hàm lượng công nghệ lớn.

Một số dự án quy mô lớn là minh chứng rõ nét. LG Innotek vừa được cấp chứng nhận đầu tư dự án bán dẫn trị giá 1 tỷ USD tại Hải Phòng, dự kiến khởi công trong quý III/2026. Tại Thái Nguyên, Posco Future M đầu tư 282 triệu USD vào dự án sản xuất cực âm than chì nhân tạo, trong khi dự án Hạ tầng Khu công nghệ số tập trung Yên Bình có quy mô gần 198 ha, tổng mức đầu tư trên 3.500 tỷ đồng.

Ở Bắc Ninh, 8 dự án FDI đang hoạt động trong các khu công nghiệp được cấp chứng nhận tăng vốn với tổng vốn bổ sung khoảng 795 triệu USD. Việc các doanh nghiệp đang hoạt động tiếp tục mở rộng đầu tư là tín hiệu quan trọng về mức độ gắn bó của nhà đầu tư với thị trường Việt Nam.

Không chỉ vốn đăng ký, dòng vốn mới cũng cho thấy tâm lý nhà đầu tư đang cải thiện. Vốn đăng ký mới trong 7 tháng tăng 109,7%, trong khi góp vốn, mua cổ phần tăng 61,6%. Đây là hai chỉ tiêu phản ánh tương đối trực tiếp quyết định đầu tư mới và hoạt động M&A, qua đó cho thấy dòng vốn vẫn duy trì xu hướng

mở rộng bất chấp môi trường quốc tế nhiều biến động.

Cơ hội lớn đi cùng áp lực cạnh tranh

Kết quả trên càng đáng chú ý khi dòng vốn FDI toàn cầu đang chịu tác động từ nhiều yếu tố bất định. Chính sách thương mại của Mỹ, biến động địa chính trị, chi phí logistics và năng lượng gia tăng khiến các tập đoàn đa quốc gia phải liên tục điều chỉnh chiến lược chuỗi cung ứng.

Trong bối cảnh đó, xu hướng đa dạng hóa địa điểm sản xuất đang mở ra cơ hội cho Việt Nam. Thay vì tập trung vào một quốc gia, nhiều doanh nghiệp có xu hướng phân bổ cơ sở sản xuất tại nhiều thị trường để giảm rủi ro thương mại và địa chính trị.

Việt Nam có lợi thế nhờ nền tảng kinh tế vĩ mô, mạng lưới hiệp định thương mại tự do và vị trí trong chuỗi cung ứng khu vực. UOB cũng đánh giá triển vọng FDI vào Việt Nam tiếp tục tích cực, đồng thời cho rằng năm 2026 có khả năng trở thành một trong những năm nổi bật về thu hút vốn đầu tư nước ngoài.

Tuy nhiên, cơ hội không đồng nghĩa với việc Việt Nam có thể chủ quan. Các nền kinh tế trong khu vực như Ấn Độ, Indonesia, Malaysia và Thái Lan đang gia tăng ưu đãi để cạnh tranh các dự án trong những lĩnh vực chiến lược như bán dẫn, AI, trung tâm dữ liệu và năng lượng tái tạo.

Cuộc cạnh tranh này buộc Việt Nam phải nâng cấp những yếu tố nền tảng của môi trường đầu tư. Hạ tầng điện, logistics, đất công nghiệp và đặc biệt là nguồn nhân lực chất lượng cao sẽ quyết định khả năng giữ chân những dự án có hàm lượng công nghệ lớn.

Một yêu cầu khác là chuyển nhanh hơn từ “vốn đăng ký” sang “vốn thực hiện”. Trong 7 tháng, vốn thực hiện đạt 15,2 tỷ USD, tăng 11,8%, thấp hơn đáng kể tốc độ tăng của vốn đăng ký. Điều này cho thấy dư địa để cải thiện khâu triển khai dự án vẫn còn rất lớn.

Theo Cục Đầu tư nước ngoài, thời gian tới cần tiếp tục theo dõi sát diễn biến kinh tế, thương mại quốc tế; đẩy nhanh tiến độ các dự án đã cấp phép và cải thiện môi trường đầu tư. Định hướng thu hút cũng cần ưu tiên công nghệ cao, đổi mới sáng tạo, trung tâm R&D, kinh tế số, kinh tế xanh và tăng cường liên kết giữa khu vực FDI với doanh nghiệp trong nước.

Như vậy, bức tranh FDI 7 tháng đầu năm không chỉ nằm ở con số hơn 38 tỷ USD vốn đăng ký. Điều đáng chú ý hơn là dòng vốn đang bắt đầu dịch chuyển về những lĩnh vực có khả năng tạo giá trị gia tăng cao hơn. Nếu tận dụng tốt cơ hội

từ sự dịch chuyển chuỗi cung ứng, đồng thời cải thiện hạ tầng và chất lượng nhân lực, Việt Nam có thể biến đà tăng vốn hiện nay thành một bước chuyển thực chất về chất lượng FDI trong những năm tới.

Nam Sơn (t/h)